

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯೋ ದೇಹಹತ್ಯೆಯೋ?

ಶಶಿಕಲಾ ಶ್ರೀಧರ್

ನಗರೀಕರಣ, ಆಧುನಿಕತೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇಂದಿನ ಜನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತೆ, ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾಣದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ, ಪರಿಹಾರಗಳು ಇವೆಯಾದರೂ, ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನೈತಿಕ, ತಾತ್ವಿಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿರುವ ಲೇಖಕಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠದ ಭಕ್ತರು. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರು.

ಅಯ್ಯೋ ಅವನು ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಬಾಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ, ಹಗ್ಗ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡ, ಇವನು ನಿದ್ರೆಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ ಸತ್ತ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬಾವಿಗೆ ಹಾರಿದ, ಮಗದೊಬ್ಬ ರೈಲು ಹಳಿಗಳಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಪ್ರಾಣ ತೆತ್ತ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮೇಲ್ಮೇಲೆಯಿಂದ ನದಿಗೆ ಹಾರಿದ, ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಮಾರ್ಗಗಳು ! ಇದನ್ನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದೇ? ಆತ್ಮವನ್ನು ಹತ್ಯೆ ಗೈಯಲು ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾದುದೇ ಆದರೆ ಅವನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಹಾನುಭಾವನೇ ಸರಿ. ಆತ್ಮನನ್ನು ಶಸ್ತ್ರಗಳು ಕತ್ತರಿಸಲಾಗದು, ಅಗ್ನಿಯು ದಹಿಸಲಾರದು, ನೀರಿನಿಂದ ನೆನೆಸಲಾಗದು, ಗಾಳಿಯಿಂದ ಒಣಗಿಸಲಾಗದು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವಾಗ ಕತ್ತಿ, ಹಗ್ಗ, ನಿದ್ರೆಯ ಗುಳಿಗೆಗಳು, ರೈಲು, ಬಾವಿ, ನದಿ ಸಮುದ್ರ ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಹತ್ಯೆಗೈಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯೋ, ದೇಹಹತ್ಯೆಯೋ ?

ಇಲ್ಲೊಂದು ಸತ್ಯಘಟನೆ ಇದೆ : ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಠಾಶನಾದ ತರುಣನೊಬ್ಬ ರೈಲಿನಡಿ ಬಿದ್ದು ಸಾಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದ ಬಳಿ ಬಂದ. ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಲ್ಲಾಯಾರು, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ತಿರುವಣ್ಣಾಮಲೈಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊರಟಿರುವರೆಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಈ ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿ ಯಾರು? ಇವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಂದಿ ಹೊರಟಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನೋ ವಿಶೇಷವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ ಯುವಕ, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಸಾಯಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅವರನ್ನು

ನಾನೂ ನೋಡಿ ಅನಂತರ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ತಾನೂ ಅವರೊಡನೆ ತಿರುವಣ್ಣಾಮಲೈಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀರಮಣರನ್ನು ಕಂಡ. ಅವನಿಗೇನೂ ವಿಶೇಷವೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರೊಬ್ಬ ಕೌಪೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಡಕಲು ಶರೀರದ, ಕುರುಚಲು ಗಡ್ಡದ ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡರು. ಅವರು ಆಗ ಊಟದ ಎಲೆ ತಯಾರಿಸಲು ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಿ ಚುಚ್ಚುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಆ ಯುವಕ ತಾನೂ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕರೆದಾಗ, ಸಾಯುವ ಮೊದಲು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭೋಜನವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡೋಣವೆಂದುಕೊಂಡು ತಾನೂ ಹೋಗಿ ಊಟದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ. ಶ್ರೀರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಾವೇ ತಯಾರಿಸಿದ ಊಟದ ಎಲೆಯನ್ನು ತಂದು ಆ ಯುವಕನ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಅವನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೋ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಆ ಮಹರ್ಷಿಗಳೆಡೆ ನೋಡಿ ಮುಗುಳ್ಳಕ್ಕ. ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡ. ಊಟ ಮುಗಿಯುತ್ತಲೇ ತನ್ನ ಎಂಜಲೆಲೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬಿಸುಟು, ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ. ರಮಣರಿಗೆ ನಮಿಸಿ, “ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದೇ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಶ್ರೀ ರಮಣರು ಮುಗುಳ್ಳಕ್ಕ ಸಮ್ಪ್ರತಿಸಲು, “ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಸತ್ತೇ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಊಟದ ಎಲೆ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲ , ಪ್ರಯೋಜನವೇನಾಯ್ತು? ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಎಂಜಲುಮಾಡಿ ಬಿಡಾಡಿದೆ” ಎಂದ ಯುವಕ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ರಮಣರು, “ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನೆತ್ತಿ ಬಿಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ

ಆಗಿದೆ. ಊಟದ ಎಲೆಯ ಪರಮ ಪ್ರಯೋಜನ ಅದರ ಮೇಲೆ ಊಟ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದಾದ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಎಸೆಯುವುದು ಸರಿಯೇ. ಆದರೆ ಆಮೇಲೆ ಬಿಸಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಬಿಸಾಡುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನೋಡು ಮಗು, ದೇಹವೆಂಬ ಪತ್ರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನು ತಾನು ಉಣ್ಣಲು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಪೂರ್ತಿ ಊಟವಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಬಿಸಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಬಿಸಾಡಬಾರದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ತರುಣನಿಗೆ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ನಾಟಿತು. ಆ ಮಹರ್ಷಿಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿ ‘ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ’ ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ‘ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ’ಗಳು ಯಾವುದೋ ದ್ವಂದ್ವಕ್ಕೋ, ಜುಗುಪ್ಸೆಗೋ, ನೋವಿಗೋ, ನಿರಾಶೆಗೋ, ಆತ್ಮಪ್ರೀತಿಗೋ, ಆತ್ಮಗೌರವಕ್ಕೋ, ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೋ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋ ಒಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೃತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದೋ ಆ ದೇವನೇ ಬಲ್ಲ. ಬಾಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಬಾಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಘಳಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಕೊಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ದಾರಿತಪ್ಪುವ ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ, ಅವನು ಎಂದೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯಂತಹ ಅವಿವೇಕದ ಕೃತ್ಯವನ್ನೆಸಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ ಒಂದು ಗುರು ಕುಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರವೊಂದನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಅವನಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇಸತ್ತು ಗುರುಗಳು, “ನಿನಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಒಲಿಯದು, ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುರುಕುಲದಿಂದ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಬೇಸರಗೊಂಡ ಬಾಲಕ ಈ ಅವಮಾನವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೊಂದೇ ತನಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಹತಾಶಗೊಂಡು, ಗುರುಕುಲದಿಂದ ಹೊರಟ. ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತನು. ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ಸೇದಲು ಬಂದ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನೀರು ಸೇದುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬಳು ಗೆಳತಿ, “ಈ ಬಾವಿಯ ದಂಡೆಯ ಕಲ್ಲು ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಕೊಡ ತಗುಲಿ ತಗುಲಿ ಎಷ್ಟು ನಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ನೋಡು. ಇದರಂತೆಯೇ ಎಂತಹ ಜಡಬುದ್ಧಿ ಕೊಡ ನಯ ಬುದ್ಧಿಯಾಗ ಬಲ್ಲುದಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಬಾಲಕನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪಾಠವನ್ನೇ ಕಲಿತಂತಾಯಿತು. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವುಂಟಾಯಿತು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಸಾಯುವ ವಿಚಾರ ಮರೆತು,

ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗುರುಗಳೊಬ್ಬರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತು ಮಹಾಪಂಡಿತನಾದನು. ಈ ಬಾಲಕ ಬೇರಾರೂ ಅಲ್ಲ, ಇವನೇ ಮಹಾಪಂಡಿತ ಬೋಪದೇವ.

ಈ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸತಿ ಸೀತೆಗೂ ಮಹಾವೀರ ಆಂಜನೇಯನಿಗೂ ಮನೋಬಲ ಕುಗ್ಗಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬಂದುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ:

ಸಮುದ್ರೋಲ್ಲಂಘನ ಮಾಡಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅರಸಲು ಲಂಕೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾವೀರ ಆಂಜನೇಯ, ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ಹುಡುಕಿ, ಸೀತೆ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಹತಾಶನಾಗಿ, ತಾನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಕ್ಷಿಪ್ರಂಥಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರೆ ಮಹಾ ಅನರ್ಥಗಳೇ ಸಂಭವಿಸುವವೆಂದು ಚಿಂತಾಮಗ್ನನಾಗಿ, ತಾನು ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾನಪ್ರಸ್ಥನಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡುಬಿಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಚಿತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಬಿಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಶರೀರತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಅವನ ವಿವೇಕ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತದೆ :

ವಿನಾಶೇ ಬಹವೋ ದೋಷಾ ಜೀವನ್ ಭದ್ರಾಣಿ ಪಶ್ಯತಿ |

ತಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಧರಿಸ್ಯಾಮಿ ಧ್ರುವೋ ಜೀವತಿ ಸಂಗಮಃ ||

(ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ, ೫-೧೩-೪೭)

‘ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಅಸುನೀಗಿದರೆ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಜೀವಿಸಿದ್ದರೆ ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ಶುಭವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ,’ ಜೀವಿಸಿದ್ದರೆ ಸುಖವು ಲಭಿಸುವುದು ನಿಶ್ಚಯ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾನೆ ಹನುಮ. ಮುಂದೆ ಸೀತೆಯನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ.

ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣದ ರಾವಣನ ಅರಮನೆಯ ಅಶೋಕವನದಲ್ಲಿ ಸೀತೆ ರಾವಣನ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ರಾವಣ ತನ್ನನ್ನು ವರಿಸಲು ಸೀತೆಗೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ದಿನಗಳು ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸೀತೆಗೆ ಭೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಮನು ಎಂದು ಬರುತ್ತಾನೆ, ತನ್ನನ್ನು ಈ ರಾಕ್ಷಸರ ಸೆರೆಯಿಂದ ಎಂದು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಂತಿತಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ರಾವಣನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸಿಯರ ಉಪಟಳವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದೆ, ತನ್ನ ದುರ್ವಿಧಿಯನ್ನು ತಾನೇ ಹಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಂತಹ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಆಗದು, ಇನ್ನು ತಾನು ಜೀವಿಸಿರಬಾರದೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾಳೆ. ರಾವಣನ ಸೆರೆ

ಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಳಿಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಷವನ್ನಾಗಲೀ, ಹರಿತವಾದ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ ಕೊಡುವವರಾರು? ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ನೀಳವಾದ ತಲೆಗೂದಲನ್ನೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಅದರಿಂದಲೇ ಕೊರಳಿಗೆ ಉರುಳು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವಳಿಗೆ ಶುಭಶಕುನಗಳು ಕಾಣಿಸುವುದರಿಂದ, ಹನುಮಂತನಿಂದ ರಾಮನ ಗುಣಗಾನ ಕೇಳಿಬಂದಾಗ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗದ ಆ ಅಶುಭ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತವಳು. ಹನುಮನಿಂದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಶುಭ ಸಮಾಚಾರವು ತಿಳಿದುಬಂತು:

ಕಲ್ಯಾಣೇ ಬತ ಗಾಢೇಯಂ ಲೋಕೀ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮೇ |

ಏತಿ ಜೀವಂತಮಾನಂದೋ ನರಂ ವರ್ಷಶತಾದಪಿ ||

(ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ, ೫.೩೪.೬)

ಎಂದರೆ, 'ಬದುಕಿರುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನೂರುವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲಾದರೂ ಆನಂದವು ಲಭಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ಶುಭಕರವಾದ ಲೋಕದ ಗಾದೆಯ ಮಾತು ಸತ್ಯವೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದು? ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಹತ್ಯೆ ಪಲಾಯನವಾದವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನು? ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಲೈಬ್ಯವನ್ನು ತೊರೆದು ಕ್ಷುದ್ರವಾದ ಹೃದಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು 'ತೃಕ್ತೋತ್ಪ್ರಿಷ್ಠ' — ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ 'ಧೈರ್ಯಂ ಹಿ ಮಹತಾಂ ಧನಮ್' — ಧೈರ್ಯವೇ ಮಹಾತ್ಮರ ಧನ.

ಭಗವಂತ ಕರುಣಿಸಿರುವ ಈ ಮಾನವಶರೀರ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿ. 'ಶರೀರ-ಮಾದ್ಯಂ ಖಲು ಧರ್ಮಸಾಧನಂ'. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವವನು ಮಾನವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಲೇಬೇಕು. ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಭಗವಂತ ಕರುಣಿಸಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಣತನವಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ.

ದಾಸವರೇಣ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು ಇಂತಹವರನ್ನು 'ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ' ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಾ, 'ಮಾನವಜನ್ಮ ಬಲು ದೊಡ್ಡದು, ಇದನ್ನು ಹಾನಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರಿ' ಎಂಬ ಮಹತ್ವದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹತ್ಯೆಯಾಗುವುದು ಯಾವುದು? ಆತ್ಮವೋ? ದೇಹವೋ? ಎಂದಿಗೂ ಹತ್ಯೆಗೊಳಗಾಗದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಹತ್ಯೆಗೈಯುವ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನವೇಕೆ? ಈ ಆತ್ಮವು,

ನ ಜಾಯತೇ ಮ್ರಿಯತೇ ವಾ ಕದಾಚಿತ್

ನಾಯಂ ಭೂತ್ವಾ ಭವಿತಾ ವಾ ನ ಭೂಯಃ

ಅಜೋ ನಿತ್ಯಃ ಶಾಶ್ವತೋಽಯಂ ಪುರಾಣೋ

ನ ಹನ್ಯತೇ ಹನ್ಯಮಾನೇ ಶರೀರೇ ||

'ಈತನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹುಟ್ಟುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈತನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದು ಪುನಃ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈತನು ಜನ್ಮರಹಿತನು, ನಿತ್ಯನು, ಶಾಶ್ವತನು, ಪುರಾಣನು. ಶರೀರವು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆತ್ಮವು ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ' — ಇದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಾತು.

ಕಾಲದ ಚಕ್ರ ಉರುಳುವಾಗ ಮಾನವನ ಸುಖ ದುಃಖಗಳೂ ಅದರೊಡನೆಯೇ ಉರುಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ದುಃಖವುಂಟಾದ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಮಾಸ ಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖವು ಚಕ್ರದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸುಖ ದುಃಖಗಳು ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಬರುವುದರಿಂದ ದುಃಖವೇ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಸುಖವುಂಟಾಗುವ ದಿನಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಖಿನ್ನನಾಗದೆ ಮನಸ್ಥೈರ್ಯದಿಂದ, ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಬಾಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನವಿಟ್ಟು, ಸಾಧನಾದಿಗಳಿಂದ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿ ಅವನ ಕೃಪೆಗಾಗಿ ಕಾಯೋಣ. ನಾವೆಷ್ಟೇ ನರ್ತನ ಮಾಡಿದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ವನಿರ್ಧಾರಿತ. ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದಲೇ, ಅವನಿಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ನಡೆಯುವಂತಹದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾತರ, ಕಳವಳಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆಗೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡೋಣ. ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಅವನ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯೋಣ. ಅವನ ಆಟ ಸಾಗಲಿ. ❀

“ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕೀಕರಿಸಿ ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಆತನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದೇ? ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಶುಕದೇವನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ — ಭರ್ಜಿ ಹಿಡಿದ ಸಿಪಾಯಿಯ ಹಾಗೆ; ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಡೆಗೂ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿ - ಕೇವಲ ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೇ ದೃಷ್ಟಿ. ಯೋಗ ಎಂಬುದು ಇದೇನೇ.

“ಚಾತಕಪಕ್ಷಿ ಕೇವಲ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ. ಗಂಗೆ, ಯಮುನೆ, ಗೋದಾವರಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ನದಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನೀರು ತುಂಬಿದೆ. ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರಗಳೂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಅದು ಆ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಟ್ಟದು. ಮಳೆ ಬೀಳಬೇಕು. ಅದು ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಕು.”

— ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ